

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a alocațiilor lunare de stat veteranilor de război

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii de Guvern a fost elaborat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii de Guvern a fost elaborat în temeiul art. 14 alin. (10) și art. 21 alin. (2) din Legea nr. 317/2024 cu privire la veteranii de război.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
La data de 1 ianuarie 2025 a intrat în vigoare Legea nr. 317/2024 cu privire la veteranii de război, care stabilește expres modalitatea de calcul a cuantumului alocațiilor lunare de stat destinate veteranilor de război, persoanelor cu dizabilități de pe urma războiului, precum și membrilor familiilor acestora. În context, se remarcă că până la data intrării în vigoare a legii menționate mai sus, alocațiile lunare de stat acordate veteranilor de război erau stabilite în sumă fixă, similar altor categorii de populație cum ar fi: participanții la lichidarea consecințelor avariei de la Cernobîl, victimele represiunilor politice, ș.a. (<i>Legea nr. 121/2001</i>). Totodată, Legea nr. 317/2024 stabilește expres și valoarea alocațiilor lunare pentru merite deosebite față de stat destinate veteranilor de război decorați cu distincții de stat (inclusiv echivalente ale fostei URSS). Prin urmare, ținând cont de faptul că, în prezent, alocațiile lunare de stat, precum și alocațiile pentru merite deosebite față de stat, acordate acestei categorii de populație, sunt prevăzute în Legea nr. 317/2024 și se calculează, inclusiv, în funcție de salariul mediu lunar pe economie prognozat, se propune elaborarea unui act normativ distinct care să reglementeze procesul de stabilire și achitare a acestor plăți.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Proiectul hotărârii de Guvern are drept scop aprobarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a alocațiilor lunare de stat veteranilor de război (<i>în continuare – Regulament</i>). Regulamentul prevede două tipuri de alocații, după cum urmează: 1. Alocații lunare de stat acordate în semn de omagiu și recunoștință pentru sacrificiu și devotament veteranilor de război și membrilor familiilor acestora, în următoarele cuantumuri:

- pentru veteranii de război – 10% din salariul mediu lunar pe economie prognozat;
- pentru persoanele cu dizabilități de pe urma războiului – 14% din salariul mediu lunar pe economie prognozat;
- pentru veteranii de război care se încadrează în două sau mai multe categorii de veterani, valoarea procentuală stabilită la punctele a) și b) se majorează cu 4%;
- pentru soțul/soția veteranului de război căzut la datorie – 10% din salariul mediu lunar pe economie prognozat;
- pentru soțul/soția persoanei cu dizabilități de pe urma războiului decedate – 9% din salariul mediu lunar pe economie prognozat;
- unuia dintre părinții veteranului de război căzut la datorie – 10% din salariul mediu lunar pe economie prognozat.
- pentru copiii persoanelor cu dizabilități de pe urma războiului decedate, până la atingerea vârstei de 18 ani, iar în cazul în care aceștia își continuă studiile cu frecvență la zi în instituțiile de învățământ – până la absolvirea instituției respective, însă cel mult până la atingerea vârstei de 23 de ani – 9% din salariul mediu lunar pe economie prognozat, și

2. Alocații lunare de stat pentru merite deosebite față de stat, destinate:

- veteranilor de război decorați cu distincții de stat în temeiul Legii nr. 190/2025 cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova;
- veteranilor de război decorați cu distincții de stat ale fostei U.R.S.S. echivalate cu distincțiile de stat ale Republicii Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 533/1995 cu privire la drepturile cetățenilor Republicii Moldova decorați cu distincții de stat ale fostei U.R.S.S.

Totodată, proiectul reglementează expres lista documentelor ce confirmă dreptul la alocație, inclusiv pentru persoanele care își au domiciliul în afara Republicii Moldova, procedura și termenul de examinare a cererilor de către subdiviziunile teritoriale ale Casei Naționale de Asigurări Sociale, modalitatea de achitare, precum și cazurile în care plata se suspendă.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Pe marginea obiectul de reglementare care a stat la baza elaborării prezentei hotărâri opțiuni alternative nu au fost identificate.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu a fost identificat

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea prezentului proiect nu implică cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat.

Totodată, se constată că pentru implementarea Legii nr. 317/2024 cu privire la veteranii de război, au fost prevăzute mijloace financiare suplimentare în valoare

de 119 213,3 mii lei, conform transferurilor de la bugetul de stat la bugetul asigurărilor sociale de stat pentru anul 2025.

Complementar, potrivit proiectului Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2026, la subprogramul 9019, au fost estimate mijloace financiare în valoare de 672155,2 mii lei, pentru acțiunea „Acordarea alocațiilor lunare de stat veteranilor de război și membrilor familiilor acestora” și 6725,6 mii lei pentru „Acordarea alocațiilor lunare de stat veteranilor de război pentru merite deosebite față de stat”, în baza transferurilor de la bugetul de stat la bugetul asigurărilor sociale de stat.

Adițional, se remarcă că valoarea alocațiilor, inclusiv pentru anul 2026, este expres prevăzută în Legea nr. 317/2024.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu a fost identificat.

4.4. Impactul social

Proiectul actului normativ contribuie la sporirea protecției sociale a veteranilor de război și membrilor familiilor acestora.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Datele cu caracter personal ale beneficiarilor (nume, prenume, IDNP, ș.a.) se prelucrează de către organele de asigurări sociale de stat în scopul stabilirii și achitării prestațiilor sociale conform legislației în vigoare.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu a fost identificat

4.5. Impactul asupra mediului

Nu a fost identificat

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu au fost identificate

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Nu se atestă

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu se atestă

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În vederea respectării prevederilor Legii 239/2008 privind transparența în procesul decizional și a Regulamentului cu privire la procedurile de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 967/2016, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului a fost plasat pe portalul guvernamental www.particip.gov.md și poate fi accesat la următorul link:

https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14545

7. Concluziile expertizelor

În conformitate cu prevederile art. 36 și art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul de hotărâre urmează a fi supus expertizei juridice și expertizei anticorupție, efectuate de către Ministerul Justiției și respectiv, Centrul Național Anticorupție.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

După aprobarea proiect de hotărâre, urmează modificarea și ajustarea Regulamentului privind modul de stabilire și plată a alocațiilor lunare de stat unor categorii de populație, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 470/2006.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Aprobarea proiectului de hotărâre nu implică realizarea unor măsuri pentru implementare.

Secretar general

Dumitru PÎSLARU